

Katowice, 28 maja 2026 r.

WPN.600.293.2026.ZB

Gminy i Powiaty województwa śląskiego
Marszałek Województwa Śląskiego
(eDoręczenia)

Szanowni Państwo,

w związku z licznymi wnioskami o wydanie zaświadczenia/deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 w celu uzyskiwania dofinansowania na działania związane z ochroną różnorodności biologicznej w ramach *Fundusze Europejskie Programy Regionalne (FEPR), Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027*, pragnę Państwu zwrócić uwagę na następującą kwestie.

Planowane inwestycje niejednokrotnie wiązać się będą z szeregiem istotnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i aby rzeczywiście docelowo spełniały swoją rolę w ochronie różnorodności biologicznej powinny być realizowane w sposób uwzględniający najlepsze z możliwych praktyk. W związku z powyższym, w ocenie tut. Organu, w ramach projektów na etapie realizacji prac konieczne będzie zapewnienie nadzoru merytorycznego/przyrodniczego osób posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie w tym zakresie, co powinno zostać uwzględnione już przy planowaniu projektu i we wniosku o dofinansowanie.

W tym miejscu przypominam, że wykonywane prace nie mogą naruszać przepisów dotyczących ochrony zwierząt. Inwestor jest zobowiązany do takiego prowadzenia prac i dostosowania odpowiednich terminów aby odbyło się to bez naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.). Oznacza to zarówno ochronę samych osobników, ich jaj, postaci młodocianych, jak i zakaz niszczenia m. in. gniazd, nor, legowisk, żeremi oraz siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania. Jednocześnie należy zaznaczyć, że w świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody, jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. W związku z powyższym w przypadku braku możliwości prowadzenia prac bez naruszenia obowiązujących zakazów należy uzyskać zezwolenie właściwego organu ochrony przyrody (rdoś i/lub GDOŚ) na odstępstwa od tych zakazów wydawane w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Nieprzestrzeganie bądź naruszenie któregośkolwiek z zakazów lub ograniczeń obowiązujących w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, stanowi wykroczenie (art. 131 pkt 14 ww. ustawy). Podczas realizacji prac obowiązuje również zakaz zabijania zwierząt, w tym z gatunków nie objętych ochroną, który wynika z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.).

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pl. Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice, tel.: 32 42-06-801, sekretariat@katowice.rdos.gov.pl, www.gov.pl/web/rdos-katowice

Ponadto, jeżeli w projekcie planuje się również przeprowadzenie nasadzeń roślinności. Zwracam zatem uwagę, że do nasadzeń powinny być użyte tylko i wyłącznie gatunki rodzime. Bowiem zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1589 z późn. zm.) zakazuje się wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych.

Z kolei przy eliminacji inwazyjnych gatunków obcych należy zwrócić uwagę na terminy i metody zwalczania inwazyjnych gatunków obcych (IGO). Termin i metody prac powinny być dostosowane do danego gatunku. Np. wykaszanie krzewów należy wykonywać przed okresem ich kwitnienia. W celu ochrony przed ich rozprzestrzenianiem, należy eliminować je pod nadzorem botanicznym w sposób mechaniczny wraz z wykopaniem części podziemnych roślin, a powstałą biomasę wywieźć i zutylizować, zaś ziemię zawierającą diaspory czy inne elementy inwazyjnych gatunków roślin przekazać jako odpad i nie wykorzystywać w celu uporządkowania terenu. Przemieszczanie mas ziemnych zawierających elementy roślin inwazyjnych może mieć miejsce jedynie w celu ich utylizacji. Ponadto winno się każdorazowo po zakończeniu prac, wykonać czyszczenie kosiarek oraz sprzętu wykorzystywanego do prac ziemnych, ma na celu ograniczenie ryzyka przeniesienia i ponownego ukorzenie się roślin inwazyjnych w środowisku.

Wyrażam nadzieję, że uwzględnienie powyższych kwestii już na etapie planowania i przygotowywania projektów przyczyni się do ich poprawnej realizacji, zgodnej z obowiązującymi przepisami oraz celami przyświecającymi wzmocnieniu ochrony różnorodności biologicznej, a także pozwoli uniknąć potencjalnych problemów formalnych i prawnych na dalszych etapach w przypadku prowadzenia działań w sposób odbiegający od dobrych praktyk i niewłaściwy pod względem przyrodniczym.

Z poważaniem

Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Regionalny Konserwator Przyrody
Przemysław Skrzypiec
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości: WPN a/a